

ԵՐԻՓԵԱՆ, Գ.

Ուշ Լիշի, Նուժ Լիշի

782

Ն-ՁԵ

2013

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Պ. ԶԱՐԳՍԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Գ. ԵՐԻՑԵԱՆ

782

Ե-86

ՈՒՇ ԼԻՆԻ, ՆՈՒՇ ԼԻՆԻ

ՈՒՐԱԽ ՕՊԵՐԷՏ 3 ԱՐԱՐ

BIRBERIAN BOOKSTORE
337 WASHINGTON ST.
BOSTON, MASS.

Կ. ՊՈՒԼԻՍ

ՏՊԱԳՐ. Յ. ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ ՈՐՈՒՔ

1923

50431

VI

Ե-864

384

ՈՒՇ ԼԻՆԻ, ՆՈՒՇ ԼԻՆԻ

(ՈՒՐԱՆ ՕՊԵՐԱՏ 3 ԱՐԱՐ)

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

ՆԱՀԱՊԵՏ — Գիւղացի
ՄԱՐԹԱ — Նրա կինը
ՆԱԶԻԿ — Նրանց աղջիկը
ՇՈՂԻ — Մարթայի բոլոր
ՍԱԳՕ — Նազիկի սիրահարը
ՕՀԱՆ — Գիւղական քեօնիւյ
ԱՐՇԱԿ — Նրա ապուշ որդին
ԾԱՌԱՅ — Նահապետի ծառան
Եւ ուրիշ գիւղացիներ ու աղջիկներ

Ա. ԱՐԱՐ

Բեմը ներկայացնում է գիւղական սենեակ՝ երկու դուռ-
ներով՝ որոնցից մէկը տանում է դէպի բակը, միւսը դէպի
սենեակը:

ՏԵՍԻՆ 1

ՆԱԶԻԿ, ՇՈՂԻ ԵՒ ՄԱՐԹԱ

ՆԱԶԻԿ. — (Ներգում է) Ո՛ւր ես, ձայն տո՛ւր, հէ՛յ, անջիգեար,
Արի՛ տեսնեմ երագով,
Մէ՛կ էլ տեսնեմ չխար բոլոյ,
Զընի մեռնիմ մուրադով:

Վարդ ցանեցի, փուշ քաղեցի } Կրկնում է
Եար փնտռեցի, եարա գտայ... }

Թէ սարեր կան ճանալիդ վրայ,
Թեւ առ, Թռի՛ր, անց կացիր.
Թէ զարկեր կան սրտիդ վրայ,
Դո՛ւրս վռնդիր, չուտ հասիր...

Վարդ ցանեցի, փուշ քաղեցի, } Կրկնում է
Եար փնտռեցի, եարա գտայ... }

ՇՈՂԻ. — Նազիկ ջան, դու դարդ մի՛ անիր, չապր գնա-
ցել է՝ քիչն է մնացել: Էնա էսօր էդոնց քո Սաղօն զինուո-
րութիւնից կ'ազատուի և կըգայ:

ՄԱՐԹԱ.—Ի՞նչ Սաղօ, ի՞նչ բան... Մենք մեր Նազիկին համար մի էնպիսի լաւ փեսացու ենք գտել որ, ջահիլ, հարուստ...

ՇՈՂԻ.—(Ձարմանով) Փեսացո՛ւ... էդպէս բան կայ ու ինձ չէ՞ք ասում առանց իմ գիտութեան մարդո՛ւ էք տալիս Նազիկին:

ՄԱՐԹԱ.—Վա՛յ, Շողի ջան... բերնիցս թաւ էդ խօսքը... Նահապետը հաղար անդամ ինձ խնայեց, որ քեզ բան չասեմ, բայց է՛լի չեղաւ, բերնիցս թոցրի:

ՇՈՂԻ.—Ի՞նչ... ի՞նչ... խրատեց, որ ինձնի՞ց թագցնես:

ՄԱՐԹԱ.—(Շփոթութեամբ) Ձէ՛... ասում է... «Մինչև գործի գլուխ գալը, ո՛չ ոքին բան չասես. մանաւանդ քո քոյր Շողիին...»

ՇՈՂԻ.—Ի՞նչ... Ես ձեզնից պակաս եմ սիրում Նազիկին և պակաս եմ ցանկանում նրան բախտաւորութիւն:

ՄԱՐԹԱ.—Ո՛վ է ասում, որ այդպէս չէ: Գիտենք որ սիրում ես մեր աղջկան, բայց...

ՇՈՂԻ.—Ձէ՛, էստեղ մի ուրիշ բան կայ, առանց պատճառի էդ գործը ինձնից թագցնել չէք կարող... Ձի՛ք ըլի, իմանանք՝ ո՛վ է ձեր փեսացուն:

ՄԱՐԹԱ.—Պապանձուէր լեզուս, որ քո բերանը չը ձըգէի էդ բանը...

ՇՈՂԻ.—(Շոյանով) Դէ՛, լաւ, ասա՛, ասա՛... մէկէլ այսուհետեւ ինձնից ոչինչ չէք կարող թագցնել... ասա է՛, տեսեմ, ո՛վ է էդ գոված տղան: (Մարթան լուում է, մեկում է Նահապետը):

ՏԵՍԻԼ 2

ՆՈՅՆՔ ԵՒ ՆԱՀԱՊԵՏ

ՇՈՂԻ.—Դու չես ասիլ, միեւնոյն է, Նահապետից կ'իմանամ:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Աստծոյ բարին(վի կողմ) օրհնանան քեզ տանի:

ՇՈՂԻ.—Ի՞նչ ես յօնքերդ կիտել, փեսայ ջան:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Ի՞նչ ունիմ ուրախանալու:

ՇՈՂԻ.—Դու որ չուրախանաս, ո՛վ պիտի ուրախանայ. (Ուշադրութիւն չէ դարձնում Մարթային, ո՛ր ձեռքերով լուծելու նշաններ է անում Նահապետին) Լսեցի թէ աղջիկդ մարդու ես տալիս:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Աղջկա՞նս... ո՛վ ասաց քեզ (զայրոյթով նայում է Մարթային) Մարթա՛ս:

ՇՈՂԻ.—Ո՛չ որ չէ ասել, հէնց այնպէս, երազումս տեսայ: ՆԱՀԱՊԵՏ.—Յիմար երազներ ես տեսնում, ա՛յ կնիկ, (Բարկութեամբ Մարթային) վեր կաց, Մարթա, պատրաստութիւններ տես, մեր տունը հիւրեր են գալու (Մարթան գնում է կից սենեակը):

ՇՈՂԻ.—Ո՛վ է եկողը, փեսացուն հօ չէ՞:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Ի՞նչ համար մէկ չէ՞, ով ուզում է, թող լինի:

ՇՈՂԻ.—Ո՞նց կըլնի, որ իմ քրոջ աղջկան մարդու տան և ես չիմանամ, թէ ո՛ւմ են տալիս:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Ա՛խ, քեզ բան ասելը ցա՛ւ է, քննի ջան, էնպէս լեզու ունիս որ...

ՇՈՂԻ.—Էլի՞ ասացիր այդ խօսքը, Նահապետ, իմ լեզուն քեզ ի՞նչ է արել:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Էհ, ես ձեզ կանանցդ լաւ եմ ճանաչում. բոլորդ էլ մի ծառի պտուղներ էք (նեղում է):

Ինձ որ հարցնէք՝ կնկայ հետ

Գործ չը բռնէք դուք երբէք.

Թէ սխալել էք, գործ բռնել,

Վա՛յն եկել է, մեզ տարել... } Կրկնում է

Թէ որ մի գաղտնիք ունիր,

Կնկայ բերան չը ձգէք

Ումնից պիտ գաղտնիք մնայ,

Աւա՛ջ կ'իմը կ'իմանայ. } Կրկնում է

Ինչքան նեղ տեղը լինէք,

Կնկան խորհուրդ չը հարցնէք.

Թէ խորհուրդ է նա տել,

Հակառակը պիտ վարուել, } Կրկնում է

Աստուած՝ որ կնիկ է ստեղծել,

Մարդկանց դրանով է պատժել,

Երկար մազեր է տել,

Ինչքան էլ զլխիցը առել. } Կրկնում է

ՇՈՂԻ.—(նեղում է) Ղոչաղ կնիկը տասը մարդ արժէ } Կրկնում է
Անցեալ մարդը մի կնիկ չարժէ, } նում է

Ես իմ Նազիկին արելիմ մեռնիմ,

Կ'ուզեմ ես նրան բախտաւոր տեսնիմ:

Գեաղա-գիւղի չեմ տալ բալիս, } Կրկնում է

Տեսնեմ քեզ մօտ ո՛վ է գալիս }

Ես իմ Նազիկին արելիմ մեռնիմ,

Կ'ուզեմ ես նրան բախտաւոր տեսնիմ: Կրկնում է

21449-66 3

Դէ՛հ, հիմա ասա, տեսնեմ ո՞վ է քո ընտրած փեսացուն :
ՆԱՀԱՊԵՏ.— Էս մի անգամ խաթր կ'անեմ՝ կ'ասեմ, եթէ
միայն խօսք կը տաս, որ չես խառնուիլ էս գործում :

ՇՈՂԻ.— Ձորանայ լեզուս, թէ բան ասեմ :

ՆԱՀԱՊԵՏ.— (Կամացուկ) .— Որ էդպէս է, իմացիր ուրեմն :
Աղջիկս տալիս եմ Զփլաղ գիւղի քէօնվա Օհանի տղայ Արշակին :

ՇՈՂԻ.— (Ձարմացական ծաղրով) .— Ո՛ւ՛մ... Էն չաշին...
ՆԱՀԱՊԵՏ.— Շաշը դո՛ւ ես, յիմարն էլ հետը. (Նազիկիկն)

Աղջի, գնա մօրդ օգնիր. (Նազիկիկը գնում է) : Ա՛՛ կնիկ, ես
քեզ չասացի՞ որ լեզուդ կարճ պահես :

ՇՈՂԻ.— Ես հօ բան չեմ ասում... Ես միայն հարցրի թէ՛
ասածդ էն տղան հօ չէ՞, որ գլխի ծալը մի քիչ պակաս է :

ՆԱՀԱՊԵՏ.— (Ձայրագին) Ի՞նչ է նշանակում «ծալը պա-
կաս է»... Դու նրա խելքը չափե՞լ ես, ի՞նչ է...
ՇՈՂԻ.— Ես որ չեմ չափել, քեզ յայտնի չէ՞ որ նա շա՛ է :

ՆԱՀԱՊԵՏ.— Շա՛ է, թէ խելք է՛ այդ է... Կնիկ ուզելու
համար մարդուս խելքը ինչի՞ն է պէտք, աղջիկս հարուստ կ'ապրի,
ամեն բան առատ կ'ունենայ, նրան էլ ուրիշ ի՞նչ է հարկաւոր :

ՇՈՂԻ.— Ախր, Նազիկը ուրիշին է սիրում...
ՆԱՀԱՊԵՏ.— (Բարկուրեամբ) Լ՛հը... որ ասացի լեզու է
խառնելու... Ձհանդամը թէ՛ սիրում է... Սիրելս ո՞ր է, այ
կնիկ, ջահիլութիւն է, մարդու կ'երթայ և կը մոռանայ : Մէկ էլ
Աստուած գիտէ, թէ ե՞րբ է դալու Սադօն զինուորութիւնից...

ՇՈՂԻ.— Քե՞զ ինչ. աղջիկը համաձայն է սպասելու : Թո՛ղ
ուշ լինի, նուշ լինի. իւր սրտի ուզածը լինի :

ԾԱՌԱՅ.— (Ինուսեն կանչելով՝ մտնում է ներս հապենայ)
Դալիս ես... դալիս ես հիւրերը...

ՆԱՀԱՊԵՏ.— Գնա՛, գնա Մարթային իմաց տուր :
ԾԱՌԱՅ.— (Վազում է կից սենեակը եւ քիչ յետոյ
դուրս է գալիս և նորից վազում է դեպի դուրս) :

ՆԱՀԱՊԵՏ.— (Շողիին) Մէկ էլ եմ ասում, Շողի, լեզուդ
կարճ պահիր, թէ չես ուզում, որ անհամութիւն դուրս գայ
(Դուրս է գնում հիւրերին ընդառաջ) :

ՏԵՍԻՍ 3

ՆԱԶԻԿ ԵՒ ՇՈՂԻ

ՆԱԶԻԿ.— (Վազելով գալիս է փաթաբուում Շողիին) Վայ,
մօրքուր ջան... վախենում եմ... Ի՞նչ անեմ, ո՞նց ազատ-
ւեմ էս ցաւիցը : Ինձ ուզում են զօրով մարդու տալ էդ ե-

կողին, իսկ ես լաւ է մեռնեմ, քան թէ զրկուեմ Սադօնից...

ՇՈՂԻ.— (Փաղափօելով) Մի՛ վախենար աղջիկս. ես էդ
բանը մի կերպ կը խանդարեմ : Դու ինձ լսիր (Երգում է) :

Դարդ մի՛ անիր. Նազիկ ջան, } Կրկնում է
Ես բո պաշտպանն եմ, դուրբան, }
Ինչ ասեմ, դու ինձ լսիր,
Ցոյց տուածիս պէս վարուիր,
Ես կը գամ հօրդ հախիցը,
Փրկեմ քեզ էդ ցաւիցը :

ՆԱԶԻԿ.— (Երգում է) Ես սիրում եմ իմ եարին, } Կրկնում է
Արդէն հինգերորդ տարին. }
Ես նրան եմ սպասելու,
Ուրիշ մարդ չեմ ուզելու,
Նա բլբուլ է, իսկ ես վարդ,
Նրա հետ կ'ապրեմ անդարդ :

ՇՈՂԻ.— Թող փեսան զայ հարսնատես, } Կրկնում է
Ո՞նց եմ փախցնում նրան ես, }
Ով լինելու կ'իմանայ.
Թէ կարէ, Թող դիմանայ.
Դալիս՝ Թող զայ նազէ նազ,
Մեզինց փախչէ վազէ վազ :

Քիչ առաջ էլ ասում էի հօրդ, որ դու Սադօնիս ես սպա-
սում՝ ինչքան նա ուշանալու էլ լինի, լաւ է ասի, ուշ լի-
նի, նուշ լինի :

ՆԱԶԻԿ.— Հա՛, մօրքուր ջան, հա... (Համբուրում է նրան) :

ՏԵՍԻՍ 4

ՆՈՅՆԻ, ՆԱՀԱՊԵՏ, ՕՀԱՆ, ԱՐՇԱԿ, ՄԱՐԹԱ ԵՒ ԾԱՌԱՅ

ՕՀԱՆ.— (Սուաշ գալով՝ երգում է)

Օհանն եմ, Օհանն եմ, } Կրկնում է
Զփլաղ գիւղի քէօնվան եմ. }
Վրեն մեծ չին ա,
Սէլսկի ստարշինա
Նաչալնիկից ստացած ունիմ ես մենդալ
Էսօր-էգուց դստնալու եմ գնեւալ :

Օհանն եմ, Օհանն եմ,
Զփլաղ գիւղի քէօնվան եմ.
Ունիմ մի զաւակ,
Անունն է Արշակ

Կ'ուզեմ առնել նրա համար մի աղջիկ,
Մեր տան լայեղ՝ սիրուն, համեստ ու փափրիկ
Օհանն եմ, Օհանն եմ,
Ձփլաղ գիւղի քէօճվան եմ:

ԱՐՇԱԿ. — (Երգում է)

Ես էլ իմ հօր տղան եմ
Ձեր սպասած փեսան եմ (Գրպանից հանում է մի
խնձոր՝ ծառային)
Բա՛ց խուրջինս, տո՛ւր դանակը,
Խնձոր կիսեմ, տամ եարիս
Դիւիմ, դիւիմ, դիւիմ, դիւիմ:
Հէրս ինձ էստեղ բերաւ,
Սիրուն կնիկ խոստացաւ.
Բա՛ց խուրջինս, տո՛ւր դանակը,
Խնձոր կիսեմ, տամ եարիս,
Դիւիմ, դիւիմ, դիւիմ, դիւիմ:
Կնկանս պիտ եար կանչեմ,
Ամբողջ օրը պի՛նդ պաչեմ
Բա՛ց խուրջինս, տո՛ւր դանակը
Խնձոր կիսեմ, տամ եարիս
Դիւիմ, դիւիմ, դիւիմ, դիւիմ:

ՆԱՀԱՊԵՏ. — Համեցէք, համեցէք, նստեցէք. ճանա-
պարհից յոգնած կը լինիք: Դէսը նստիր, քէօճվա Օհան, հա-
մեցէք, պարոն Արշակ:

ՇԱՍՈՍ. — (Վերցնում է Օհանի ձեռնափայտը եւ Արեակի
խուրջինը ու դուրս է գնում):

ԱՐՇԱԿ. — (Կտրում է խնձորը, առաջարկում է միւսներին,
բայց երբ նրանք պարզում են ձեռներին, լսալ բերանն
ձգում եւ ուտում):

ՆԱՀԱՊԵՏ. — Ա՛ կնիկ, մեր հիւրերին պատիւ առւր, մի
լաւ հայ պատրաստիր մեզ համար:

ԱՐՇԱԿ. — Ես հայը մուրաբայով եմ ուզում:

ՕՀԱՆ. — Սըս...ս...ս... (Նազիկ եւ Մարթա գնում են):

ՏԵՍԻՆ 5

ՆԱՀԱՊԵՏ, ՇՈՂԻ, ՕՀԱՆ ԵՒ ԱՐՇԱԿ

ՕՀԱՆ. — (Ձնում է սենեակը, նրա ամեն մի շարժումա-
բին հետեւում է Արեակը: Յոյց տալով Շոլիին) Էս կիւնը ո՞վ է:

ՆԱՀԱՊԵՏ. — Քենիս է:

ՕՀԱՆ. — Հը՛մ...

ԱՐՇԱԿ. — (Դուրս է տալիս Շոլիին եւ մեկնում նրան՝
իւր կծած խնձորը):

ՕՀԱՆ. — Սըս...ս...

ԱՐՇԱԿ. — (Շտապ յետ է փախում ձեռքը):

ՆԱՀԱՊԵՏ. — Դէ՛հ, ասացէք՝ տեսնեմ, ի՛նչպէս է ձեր հը-
րամանոց տրամադրութիւնը:

ՕՀԱՆ. — Փառք Աստծոյ, լաւ ենք:

ԱՐՇԱԿ. — Փառք Աստծոյ, լաւ ենք:

ՕՀԱՆ. — Երէկ էինք ուղում՝ գալ, բայց պրիստաւը կան-
չել էր. գնացի նրա մօտ: Լաւ բարեկամս է, ասում է՝ զըբաս-
տի, Իվան Կարպիչ, զաչէ՛մ տուղի—տուղի չալթայ—բայ-
թայ, Ասէլ Կ'ուզի թէ՛ իսկի չես գալիս մօտս՝ մի քիչ զրոյց
անենք, ես էլ ասի՝—նա ասնաժանի վիշի իզվօղչիկ,—այսինք
թէ՛ դործի տէր եմ, զրոյցի գլուխ չունիմ:

ԱՐՇԱԿ. — (Միծաղում է) Հը՛մ... հը... հը...

ՕՀԱՆ. — (Նրան սասեղով) Արշակ... սըս...

ՆԱՀ. — Հրամանքդ մեծ մարդկանց մօտ պատիւ ունիք:

ՕՀԱՆ. — (Ուղղում է վզից կախուած մեծ շփուտներ) Ու-
էզդնի նաչանիկը ինձ որ տեսնում է, միշտ ասում է—
«Ձգրասթի կալալէր»:—Նաչանիկի կնիկն էլ... (Մտնում է
Նազիկը՝ բերելով նրանց քեյ եւ շափար):

ՆԱՀ. — Համեցէք, հայ անուշ արէք:

ԱՐՇԱԿ. — (Նազիկին տեսնելով ծիծաղում է. հրում է
արմուկով հօրը եւ աչքով է անում):

ՕՀԱՆ. — (Նստն է անում որ հանգիստ մնայ) Ողորմած հո-
գի կնիկս էլ միշտ ինձ համար հայ էր չինում: Հիմա դուռար
է բանս, ծառայի արածը էն չէ՛, ինչ որ կնկանը: Դրա հա-
մար էլ ուզում եմ որդուս պոսկեմ:

ԱՐՇԱԿ. — (Տեսնելով որ հայրը դգալով է խառնում քե-
յը, ինքն էլ մասն է դնում քեյի մեջ եւ ուզում է խառնել)
Վա՛յ... վա՛յ... վա՛յ...

ՆԱՀ. — Ա՛, առ դգալով խառնիր թէյը, քէ՛ մատաղ:

ԱՐՇԱԿ. — (Անում է դգալը եւ կոթով խառնում քեյը):

ՕՀԱՆ. — Հնազանդ ու աշխատող հարս եմ ուզում: Էնպէս
որ իմ տղիս էլ մտիկ անի, ինձ էլ Մեր գիւղի աղջկանց մէջ չեմ
գտնում ուղածս: Հիմա եկել եմ գոված աղջկանդ տեսնելու:

ԱՐՇԱԿ. — (Շափարը բռնով վերցնում է եւ դնում գրպանը,
յետոյ մի մի կտր հանում, բերանն է նետում):

ՕՀԱՆ. — (Տեսնելով խիստ) Ա՛րշակ... տեղը դի՛ր...

ԱՐՇԱԿ.—(Շատ հանում է բերանի շափարները եւ դը-
նում շափարաւանդում):

ՕՀԱՆ.—Հա՛, խօսքս կիտառ մնաց: Նաչալնիկի կնիկը
առանց ինձ չի կարող ապրել:

ԱՐՇԱԿ.—Ձի կարող ապրել...

ՕՀԱՆ.—Կանչում է ամէն անգամ ու ասում՝ «Պատու-
չի, Իվան Կարպիչ»:

ԱՐՇԱԿ.—(Յանկարձ լալով) Հայրիկ ջան կնիկ եմ ուղում...

ՕՀԱՆ.—Սըս...

ԱՐՇԱԿ.—Դո՛ւ չէիր ասում ճանպիհ, թէ որ աղջկան հա-
ւանիմ, ինձ համար պիտի ուղես: Դէ՛ ես հաւանում եմ է՛լի:

ՕՀԱՆ.—Ա՛րշաակ... Ախր էդպէս յանկարծ չի լինիլ, որ-
դի ջան: Խօսենք, տեսնենք...

ԱՐՇԱԿ.—Էլ ի՞նչ կայ խօսելու. աղջիկը էս չէ... Դ
ես սրան հաւանում եմ, պրծաւ գնաց:

ՕՀԱՆ.—Լաւ, լաւ, քիչ սպասիր:

ՇՈՂԻ.—(Սնանկի) Թող արա, ես դրա հետ մի քիչ զրոյց
ա եմ, հանդտացնեմ: Արի, Արշակ ջան, արի գնանք մեր
պարտէզը եւ ես քեզ խնձոր տամ:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Տեղից վեր բռնելով) Ո՛չ, պէտք չէ, պէտք
այ գնալու: Ես կ'ատեմ ծառային՝ խնձորը էտեղ բերի:

ՕՀԱՆ.—Թո՛ղ, Նահապետ, թո՛ղ գնայ դուրսը մի քիչ
պտտի, ես էլ քեզ հետ մի քիչ առանձին խօսելու բան ունիմ:

ՇՈՂԻ.—Արի, Արշակ ջան (բռնում է քեից եւ դուրս
սանում):

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Կամացուկ Շողիին) Թէ գրան աւելորդ բան
ես ասել լեզուդ արժատախիլ կ'անեմ:

ՇՈՂԻ.—Հանդիստ կաց, փեսայ ջան, հանդիստ կաց (Գը-
նում են):

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Ինքն իրան) Ա՛խ, Մարթա, Մարթա, ի՞նչ
ասեմ լեզուիդ... (Օհանին) Մէկ բաժակ էլ անուշ արէ՛ք,
քէօ՛ւմա Օհան:

ՕՀԱՆ.—Բո թանկագին խաթէր համար:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Ձայ բե՛ր, ա՛ղջիկ:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Գալիս է եւ բաժակները սանում):

ՕՀԱՆ.—Հէ՛յ, հէ՛յ... քանի չայ եմ խմում, ողորմա՜-
հոգի կնոջս եմ միտս բերում... (Լուրբիւն): Դէ՛հ, Նահա-
պետ, հիմա դործից խօսենք: Բո Նաղիկը լաւն է, խօսք չկայ,
սիրուն առողջ աղջիկ է, բայց մի բան ունիմ հարցնելու: Էս
տեղի աղերանց վրայ հօ աչք չունի... Դու գիտես մեր բա-

նը. աղիս էտեղը (ցոյց է ցալիս գլուխը) քիչ դատարկ է,
նրան կնիկը միշտ կարող է խաբել: Դրա համար էլ համեռտ
աղջիկ եմ փնտռում:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Ձէ՛, աղբեր Օհան, չէ՛, էդպէս բան չկայ:
Ճիշտ է, մի աղի հաւան էր, բայց նրան էլ զինուոր տա-
րան: Երեք տարուց աւել է, ինչ ո՛չ մի լուր չկայ նրանից.
ասում են՝ Ռուսաստան են դադարկել:

ՕՀԱՆ.—Էդ ոչինչ, անցած բան է. բաւոր էդպէս է, մեր
գործը գլուխ կըզայ (Մտնում է Նաղիկը քեիերով: Խօսք փոխ-
ում է): Հա՛, Նաչալնիկի կնիկը կանչում է ինձ ու ասում՝
—«Պատուսի, Իվան Կարպիչ»...

ԱՐՇԱԿ.—(Դռներէից յանկարծ ներս է մտնում երգելով).

Բա՛ց խորջինս, տո՛ւր դանակը,

Խնձոր կիսեմ, տամ ետեւս

Դիլիմ, դիլիմ, դիլիմ, դիլիմ:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Վեր բռնելով) Վա՛յ, հէ՛ր օրհնած, ինձ վա-
խեցրիր:

ՕՀԱՆ.—Ա՛յ աղայ, դու սուս կենայո՞ւ ես, թէ՞ ոչ:

ՄԱՐԹԱ.—(Գրից կանչում է) Նահապետ...

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Դա՛լիս եմ, գալիս: Ներդուլթիւն կ'անես,
Օհան ջան, հիմա գալիս եմ (Գնում է):

ՏԵՍԻՆԵ

ՇՈՂԻ, ՆԱՀԱՊԵՏ, ՕՀԱՆ ԵՎ ԱՐՇԱԿ

ՇՈՂԻ.—(Որ մեկ էր Արշակի հետ, հրում է նրան Նաղի-
կի կողմը, իսկ ինքն մտնում է Օհանին: Արշակը կանգ-
նում է Նաղիկի առաջ՝ ժպիտ դնելով եւ խնձոր ծամում.
Երբեմն առաջարկում է նրան կծել խնձորից, բայց Նաղիկը
նրանից դարձնում է երեսը): Ո՞նց է, հաւանեցի՞ր մեր աղջե-
կան, քէօ՛ւմա Օհան:

ՕՀԱՆ.—Թաքցնելու բան չունիմ, լաւ է, հաւանում եմ:

ՇՈՂԻ.—Հրամանացդ որդին էլ լաւ աղայ է, խոտակ Աս-
արծու գառը. իրար կը զատեն: Ասենք՝ մեր աղջիկը էնպէս
լաւ բնաւորութիւն ունի, որ ու՛մ կնիկը ասես, կարող է
լինել. կ'ուզէ՛ հասարակ մարդ ըլի, կ'ուզէ՛ քէօ՛ւմայի...
կ'ուզէ՛ ջահէլ ըլի, կ'ուզէ՛ տարիքով կամ որբեւայրի... Թէ
ճիշտը կ'ուզես, իմ ցանկացածն էլ էն է, որ նրա մարդը շատ
ջահիլ չըլի, որպէսզի թէ՛ մարդութիւն անի եւ թէ՛ հէրութիւն...

ՕՀԱՆ.—Հը՛մ...

ՇՈՂԻ.—Թէ դըրուտը կ'ուզես, ես ծանր մարդուն ջա-
հէլ-ջհուլից աւելի եմ դասուած...

ՕՀԱՆ.—Ասածդ յիմար բան չէ...

ՇՈՂԻ.—Քէօհվա Օհան, արդեօք, աւելի լաւ չէ՞ր լի-
նէր, եթէ դո՛ւ ուզէիր աղջկանը... քան թէ որդուդ հա-
մար ես ուզում:

ՕՀԱՆ.—Ես էլ այդ մասին մտածեցի...

ՇՈՂԻ.—Մի դէսը արի, բան ունիմ ասելու: Արշակ դու
էլ արի այստեղ: (Վերցնում է երկուսի ձեռքերից եւ առաջ
բերում: Երգում է:)

ԱՐՇԱԿ (Պարում է) Նազիկի պէս սիրուն հարս.
Հո՛ւյ Հո՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ՇՈՂԻ.— Զես գտնի, որքան ման գաս...

ԱՐՇԱԿ.— Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ՕՀԱՆ.— Այո՛, լաւ է, ճիշտ՝ որ լաւ է.

Աստուած վկայ, որ շատ լաւ է:

ՇՈՂԻ.— Սրա պէս աղջիկ նազանի.

ԱՐՇԱԿ.— Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ՇՈՂԻ.— Քէօհվի կնիկ կը սազի.

Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ԱՐՇԱԿ.— (Լսում է զարմացած)

ՕՀԱՆ.— Էդ էլ ճիշտ է, էդ շատ ճիշտ է.

Աստուած վկայ որ շատ ճիշտ է...

ՇՈՂԻ.— Տղիդ տանք ուրիշ աղջիկ.

Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

Նազիկին տանք քեզ կնիկ.

Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ՕՀԱՆ.— Այ, թէ լաւ է, ճիշտ որ լաւ է.

Էդ ասածդ՝ խաչ՝ որ լաւ է:

ԱՐՇԱԿ.— (Բարկուրեամբ)

ՕՀԱՆ.— (Սպառնալիքով)

Հո՛ւյ... հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ԱՐՇԱԿ.— Առանց հարցնելու փեփխ,

ԲՈՂՈՐԸ.— Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ՇՈՂԻ.— (Հանգստացնելով Արեւիկին)

Դատարկ բան է, դա մի խօսք է,

Բերնից թըռած հանագ խօսք է:

ԱՐՇԱԿ.— Ո՛չ որին չեմ տալ հարս:

ՇՈՂԻ.— Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ՕՀԱՆ.— Սո՛ւս, թէ չէ՛ կըգայ թարսը:

ՇՈՂԻ.— Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ԱՐՇԱԿ.— Պա դու խի՞ ես կնիկ խոստանում,

Էստեղ բերում, յետոյ խըլում:

Զօրի բա՛ն է, չեմ տալիս:

ՇՈՂԻ.— Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ՕՀԱՆ.— Ահա ապտակ է գալիս:

ՇՈՂԻ.— Հո՛ւյ, հօ՛ւյ, հօպրտա թըմբա՛...

ՕՀԱՆ.— Տօ՛, մի՛ նայիր էս յիմարին,

ԱՐՇԱԿ.— Հազար գողաս, չեմ տալ եարիս:

ՆԱՀԱՊԵՏ.— (Աղմուկի վրայ ներս վազելով՝ երգում է:
Իսկ Նազիկը փախչում է)

Ա՛յ խնամիք ի՞նչ եղաւ...!

ՕՀԱՆ.— Սա, սա սիրտս շուռ բերա...

ՆԱՀԱՊԵՏ.— Զեր մէջ ի՞նչ կատու անցաւ...

ԱՐՇԱԿ.— Հարսիս խըլել ուզեցաւ:

ՕՀԱՆ.— (Յարձակուելով Արեւիկի վրայ)

Տօ՛, մի թո՛ղ է... տօ՛, մի թո՛ղ է՛:

ԱՐՇԱԿ.— Դու մի ասա՛՛ կնկա գող է:

ՆԱՀԱՊԵՏ.— Լա՛ւ, լա՛ւ, հանգստացէ՛ք, խնամիք. հան-
գստացէ՛ք: Ախր ի՞նչ պատահեց ձեզ. լաւ, բարով նստած
խօսում էիք ու յանկարծ հէր ու որդի էդպէս աղմուկ սար-
քեցիք:

ՕՀԱՆ.— (Ինքզինքը զսպելով) Է՛հ, պատահածը պատահեց:

ԱՐՇԱԿ.— (Լալով) Պա խի՞ է հարսը ձեռիցս խլում...

ՆԱՀԱՊԵՏ.— Ա՛յ տղայ, ո՞վ է խլում: (Շողիին) Շո՛ղի՛...

էս բանումը քո մատը խառն է... (Հիւրերին) Դէ՛հ, նստե-
ցէ՛ք եւ հանգստացէ՛ք, ես էլ այս րոպէին գալիս եմ: (Գնում է)

ՏԵՍԻԼ 7

ՕՀԱՆ, ԱՐՇԱԿ, ՇՈՂԻ ԵՒ ՆԱԶԻԿ

ՆԱԶԻԿ.— (Մտնելով) Էս ի՞նչ կրակի մէջ եմ ընկել, մօր-
քուր ջան, մէկը յիմար, միւսը ծեր, իմ պատճառով կըռ-
ւում են...

ՇՈՂԻ.— Մի՛ վախենար, էդ բոլորը իմ սարքած բանն է:
Ուզում էի էնպէս կռուացե՛ն, որ միանգամից պրծնենք դը-

բանցից, բայց չեղաւ: Ոչի՛նչ, դու քիչ համբերութիւն ունեցիր, բոլորը լաւ կը վերջանայ:

ՕՀԱՆ.— (Կամաց կամաց մօտենում է Նազիկին, նոյնն աւելում է Արշակը):

ԱՐՇԱԿ.— (Երգում է)

Սիրտս վառուել է կրակ, Նազիկ ջան:

ՕՀԱՆ.— Ինձ մորթեցիր անդամակ, Նազիկ ջան:

ԱՐՇԱԿ.— Զան ասենք, ջան լսենք, Նազիկ ջան:

ՕՀԱՆ.— Քեզ պէս կնիկ ինձ կը սագի, Նազիկ ջան:

ԱՐՇԱԿ.— Աղջի, հոգիս մի հանիր, Նազիկ ջան:

ՕՀԱՆ.— Կը տամ ոսկէ մատանի, Նազիկ ջան:

ԱՐՇԱԿ (Անցնում է եւ կանգնում հօր աւ Նազիկի մէջքերը)

Դէ՛ ասա՛, շուն ասա՛, Նազիկ ջան:

Քո դարդիցը, տե՛ս, ի՛նչ եղայ, Նազիկ ջան:

ՕՀԱՆ.— (Առաջ է գալիս եւ հրում Արշակին):

Քէօհվի կնիկ կը լինիս, Նազիկ ջան:

ԱՐՇԱԿ.— (Հրում է հօրը)

Իգիթ եարի կը սիրես, Նազիկ ջան:

ՇՈՂԻ.— (Թելադրելով Նազիկին):

Ասա՛, հա՛, ասա՛, հա՛, Նազիկ ջան:

Մի՛ վախենար գործդ լաւ է, Նազիկ ջան:

ՆԱԶԻԿ.— Էգուց ես քեզ խօսք կը տամ, Արշակ ջան:

Կուգեմքո տուն ես հարս գամ, Օհան ջան:

ՇՈՂԻ (Օհանին) Տեսնելը սիրելը մէկ եղաւ:

Ուրախ է որ քեզ պէս փեսայ ունեցաւ:

ՕՀԱՆ.— Մատաղ լինիմ սեւ աչիդ, Նազիկ ջան:

ԱՐՇԱԿ.— Ես կարօտ եմ քո պաշիդ, Նազիկ ջան:

ԲՈՂՈՐԸ.— Տեսնելը, սիրելը մէկ եղաւ,

Ուրախ եմ, որ քեզ պէս փեսացու գտաւ:

Վ Ա Ր Ա Գ Ո Յ Ր

Բ. Ա Ր Ա Ր

Բեմը ներկայացնում է նոյն սենեակը

ՏԵՍԻԼ 1

ՆԱԶԻԿ, ՇՈՂԻ, ՅԵՏՈՅ ՍԱԳՕ

ՆԱԶԻԿ (Երգում է) Սիրեցի եարս տարան...

Եարա տուին ու տարան...

Էս ի՛նչ զուլում աշխարհ է,

Պոկեցին սիրտս ու տարան:

Յաւըս խորն է ծար չըկայ,

Ճար կայ, ա՛խ, ծարող չըկայ...

Էս ի՛նչ զուլում աշխարհ է,

Սրտակից ընկեր չըկայ...

Լաւ օրերս գնացին,

— Ափսո՛ս, — ասին գնացին.

Էս ի՛նչ զուլում աշխարհ է,

Սեւ դարդերս մնացին:

ՇՈՂԻ.— (Երեւում է պատահանից. տեսնելով որ սենեակում ո՛չ ոք չըկայ բացի Նազիկից, նշանով մօտ է կանչում եւ լուռ խօսում):

ՍԱԳՕ.— (Երեւում է պատահանից եւ քիչ յետոյ դրսից երգում է): Հաբբա՛ն...

ՆԱԶԻԿ.— (Ուրախութիւնից վեր բռնելով՝ արձագանգում է) Ծա՛նօթ ձա՛ն:

ՍԱԳՕ.— (Երգելով) Սիրել եմ սէրն երեսին,

Անթառամ թերն երեսին.

Ով իմ սիրածն ինձ չըտայ.

Աստուծոյ կրակն երեսին:

ՆԱԶԻԿ.—

Հաբբա՛ն...

ՍԱԳՕ.—

Զանէ ջա՛ն...

ՆԱԶԻԿ.—

Աչքս ձգել եմ սարին,

Ոտս տուել եմ քարին.

Գիշեր-ցորեկ թաց աչքով,

Սպասում եմ իմ եարին:

ՍԱԳՕ. — Հարբբան...

ՆԱԶԻԿ. — Զանէ ջան:

ՍԱԳՕ. — Բուսել ես բախչի միջին,
Շամամի թաղի միջին,
Գիշեր-ցորեկ միալար՝
Դո՛ւ ես իմ խաղի միջին:

ՍԱԳՕ. — (Յանկարծ մտնում է Շողիի հետ) Նազիկ ջան...

ՆԱԶԻԿ. (Նրան փաքաքելով) Սագօ ջան...

ՍԱԳՕ. — Ես քեզ մատա՛ղ...

ՆԱԶԻԿ. — Էս ի՞նչ բախտաւորութիւն է, ես իմ աչքերին
չեմ հաւատում... այդ երբ ես եկել, որ ես չեմ իմացել:

ՍԱԳՕ. — Ժամանակին հասայ Նազիկ ջան, այնպէս էի
շտապում, կարծես սիրտս զգում էր, որ քեզնից խլում են:

ՆԱԶԻԿ. — Ա՛խ, Սագօ ջան, սիրտս է՛նպէս է տանջուել...

ՍԱԳՕ. — Դիտեմ, գիտեմ, Նազիկ ջան, Շողին ինձ ամեն
բան պատմեց:

ՆԱԶԻԿ. — Այո՛, միայն մօրքոյրս է ինձ օգնում ու յոյս
տալիս:

ՍԱԳՕ. — Հիմա հանգիստ եղիր, ամեն բան մեր ուղածին
պէս կը վերջանայ: (Բոլորը միասին երգում են):

ՆԱԶԻԿ. — Արեւը նոր ծագել է,
Սիրած եարս եկել է.

ԲՈՂՈՐԸ. — Շախկով շուխկով իմ եարը,
Բօյով-բուսով իմ եարը:

ՍԱԳՕ. — Աչերիդ եմ կարօտել,
Դժի նման եմ դառել:

ԲՈՂՈՐԸ. — Շախկով-շուխկով իմ եարը,
Բօյով-բուսով իմ եարը

ՆԱԶԻԿ. — Հազար տղայ ինձ ուզի,
Ես ուրիշին չեմ ուզի:

ՄԻԱՍԻՆ. — Շախկով-շուխկով իմ եարը,
Բօյով-բուսով իմ եարը:

ՍԱԳՕ. — Դարդը սրտից չէի հանում,
Քեզ մտեհան չէի անում:

ՄԻԱՍԻՆ. — Շախկով-շուխկով իմ եարը,
Բօյով-բուսով իմ եարը:

ՇՈՂԻ. — Դէ՛հ, հերիք է, Սագօ, հիմա գնանք:

ՆԱԶԻԿ. — Ո՛ւր էք գնում... ինձ միտակ մի՛ թողիր,
Սագօ...

ՇՈՂԻ. — Համբերի՛ր, Նազիկ ջան, դեռ պէտք չէ, որ
Սագօյ գալն իմանան, թէ չէ՝ ամէն բան կը փշաջայ. գը-
նանք Սագօ:

ՆԱԶԻԿ. — (Գրկելով նրան) Սագօ ջան...

ՏԵՍԻԼ 2

ՆՈՅՆՔ ԵՒ ԱՐՇԱԿ

ԱՐՇԱԿ. — (Ներս է մտնում՝ ոտքի շաւիկներով՝ ընկ-
նում է: Ձեռքին ունի գունաւոր քաշկիմակ, որի միջից գը-
լորում են զանազան միջոցներ):

ՆԱԶԻԿ. — (Բացազանցելով) Ա՛հ...

ՍԱԳՕ. — (Շատ հեռանալով Նազիկից) Սա ո՞վ է...

ՇՈՂԻ. — Սո՛ւս, սա մեր փեսացուն է:

ԱՐՇԱԿ. — (Վեր կենալով եւ մեղքեր հաւաքելով) Ես էս
տան փեսացուն եմ: (Շողին եւ Սագօն գնում են):

ՏԵՍԻԼ 3

ՆԱԶԻԿ ԵՒ ԱՐՇԱԿ

ԱՐՇԱԿ. — Ըհ՛ր... էս էլ քեզ համով-համով բաներ...
(Եւ ընդ նայելով) Նրանք գնացին:

ՆԱԶԻԿ. — Գնացին:

ԱՐՇԱԿ. — (Ուրախ ժպտում է) Հը՛ր... (Երգում է):

Եկայ, եկայ եարիս մօտ,
Նրա պաշին իմ կարօտ.
Սիրունիկ, սիրունիկ աղջիկ ես,
Մեղրի պէս, մեղրի պէս քաղցրիկ ես,
Էսօր տէրտէր պիտ կանչեմ,
Էլ չեմ կարող ես սպասել,
Կ'ուզեմ շուտ, կ'ուզեմ շուտ պսակել,
Անուշիկ, անուշիկ կին առնել:
Երբ քեզ կանչեմ—Նազիկ ջան,—
Դու ծայն կը տաս—հա՛ ջանջան,—
Ուրիշին, ուրիշին չը սիրես,
Եթէ ո՛չ ինձանից ծեծ կ'ուտես:

ՆԱԶԻԿ. — (Մեկուսի) Էս էլ լաւ է, դեռ չպսակուած՝

ծած է խոստանում. (նրան) չէ, Արշակ ջան, բացի քեզնից
էլ ոչ ոքի չեմ սիրիլ:

ԱՐՇԱԿ.—Թէ որ էդպէս է, արի՛ ես քեզ մի բան նը-
ւիրեմ (Նստում է գեհեթին եւ հանում է գրպանից մի քաշի-
նակ անկիւնը կապած) Արի՛, Նազիկ ջան, արի նստիր մօտս:

ՆԱԶԻԿ.—(Մօտենում է, պազում կողքին) Էդ ի՞նչ ես բե-
րել, Արշակ ջան:

ԱՐՇԱԿ.—Էնպէս լա՛ւ բաներ որ... (Քակում է լապը)
Է՛նք... էս քեզ մի... գիտե՞ս՝ ի՞նչ է սա... Սպիտակ է.
սպիտակ. էսպիսի սպիտակ իսկի մեր Ուրբանդիկն էլ չունի.
(ստելում է) լսո՛ւմ ես. հա՛, հա՛, հա՛... վերցրու՛ւ, քեզ
եմ նւիրում: Էս էլ քեզ կոճակ. իսկական սալբաթի չինէ-
լիցն է, գիտե՞ս: Էս էլ մեր գառան վէզը. գառակի՛, որ
մորթեցինք, ինքս ներկեցի կարմիր գոյնով: Նազիկ ջան,
գիտե՞ս վէզ խաղալ. չե՞ս գիտում. ո՛չ ինչ. հէնց որ կինս
դառնաս, ամբողջ օրը միասին վէզ կը խաղանք և կը սո-
վորես: Վերցրո՛ւ, մի ամաչիր, էդ բոլորը քեզ համար եմ
բերել:

ՆԱԶԻԿ.—Շնորհակալ եմ, Արշակ ջան. դո՛ւ պի՛տի,
թող քեզ մօտ մնայ, երբոր պէտք կը լինի, քեզնից կ'օգնեմ:

ԱՐՇԱԿ (Վաղելով քաշիկնակը) Մեր տունը դեռ չառ
բաներ ունիմ պահած, երբ որ դնանք, էնպի՛սի բաներ ունի-
րեմ քեզ որ...

ՏԵՍԻՒ 4

ՆՈՅՆՔ ԵՒ ՇՈՂԻ

ՇՈՂԻ.—(Արագ մտնում է) Նազիկ ջան, արի մօտ, բան
եմ ասում:

ՆԱԶԻԿ.—(Վախեցած) Ի՞նչ է պատահել, մօրքուր ջա՛ն...

ՇՈՂԻ.—Հէրդ ինչ որ դէս ու դէն ընկել՝ վազվզում է.
կարծեմ մի բանի է պատրաստում... Օհանին էլ կանչել է...

ՆԱԶԻԿ.—Ի՞նչ կարող է լինել...

ՇՈՂԻ.—Ո՛վ գիտէ, կարելի է նշանէ քեզ:

ՆԱԶԻԿ.—Ի՞նչ ես ասում մօրքուր ջան...

ՇՈՂԻ.—Ո՛չ ինչ, մի՛ վախենար. ինչ որ էլ լինի, դու
միամիտ եղիր. միայն թէ Արշակին էստեղ լինելը թող չի-

մանան: (Արեակին) Ա՛րի, Արշակ ջան, արի, տես ինչ եմ
ցոյց աալիս քեզ:

ԱՐՇԱԿ.—Հէ՛, ի՞նչ պիտի ցոյց տաս (Իմաստուն է,
բայց Շողին քեղից փաշտելով դուրս է ասնում նրան):

ՏԵՍԻՒ 5

ՆԱԶԻԿ ԵՒ ՕՀԱՆ, ՅԵՏՈՅ ՆԱՀԱՊԵՏ

ՆԱԶԻԿ.—(Կանգնած է գլխիկոր մի անկիւնում):

ՕՀԱՆ.—(Մտնում է խոր հառաչելով եւ ամեն կերպ աւ-
խասում է Նազիկի ուշադրութիւնը իւր վրայ դարձնել) Ա՛խ,
ա՛խ... (Նրզում է):

Ինձ մի՛ տանջիր, եղի՛ր բարի,

Ա՛յ աղջիկ,

Մի՛ ամաչիր, մօտս արի,

Ջան աղջիկ,

Եկ, եարս ես, եկ,

Լաւն ես, եկ,

Ջանս ես, եկ.

Դու չը կարծես, թէ ես ծեր եմ,

Նազիկ ջան.

Տասը ջանէլ ես կը յաղթեմ,

Նազիկ ջան.

Եկ, եարս ես, եկ,

Լաւն ես, եկ,

Ջանս ես, եկ.

Սպիտակ գառը մատաղ կ'անեմ, ա՛յ աղջիկ,

Մի՛նակ դու ինձ մէկ «ջան» ասա, ջան աղջիկ:

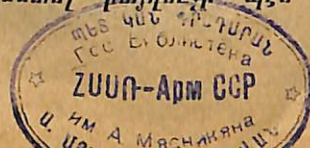
Եկ, եարս ես, եկ,

Լաւն ես, ես,

Ջանս ես, եկ:

(Երգից լեռոյ մեղմ մօտենալով խօսում է) Պա՛, էդպէս
բան կը լինի: Ես էսքան խնդրում եմ, աղաչում եմ և դու
մի ձայն չե՞ս հանում... Ուէզդնի նաչալնիկի կնիկը, որ Ու-
էզդնի նաչալնիկի կնիկ է, ինձ որ տեսնում է ասում է՝ «Ջգ...»

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Մտնում է փողոցի դռնից՝ ուրախ է) Սար-
քեցի, Օհան ջան, ամեն բան սարքեցի և հիւրերն էլ կան-
չեցի, հիմա կը դան (Նկատում է որ Նազիկը լալիս է) Աղ-
ջի՛, ի՞նչ ես լաց լինում. ուրիշը էսպէս մարդու համար հո-
գի կըտայ, իսկ դու նստել՝ բայցդ չի պէս արտասուք ես

Թափում: Դէհ, զնա, մօրդ ասա՝ քեզ լաւ դուզէ (Օհանին
ես էլ զնամ կարգադրութիւններ անեմ (Գնում է Նազիկի հետ):

ՏԵՍԻԼ Ե

ՕՀԱՆ, ՅԵՏՈՅ ՆԱՀԱՊԵՏ ԵՒ ՀԻՒՐԵՐ

ՕՀԱՆ.— Ես էս աղջիկների բանը չեմ հասկանում, մար-
դու զնալու համար գլուխ են պատռում, իսկ երբ փեսա-
ցուն գտնուում է, նազ են անում, էն էլ ինչ փեսացու...
Ուրիշը ինչպէս փեսացուի համար հոգի կը տայ: Փառք Աս-
տըծոյ, փող ունիմ, տուն ունիմ, մէղալ ունիմ. իմ աղի
նման չաչ չեմ, ամեն ինչս տեղն է և ուշ թէ չուտ նահան-
գապետ եմ դառնալու:

ՆԱՀԱՊԵՏ.— (Մտնում է) Գալիս են, գալիս են հիւրերը,
Օհան ջան... (Դեպի դուրս) Համեցէք, համեցէք:

ՕՀԱՆ.— (Նստում է քախսի վրայ ծալապաշիկ, լուրջ եւ
հանում է ծխամորեկն ու սկսում ծխել):

ՆԱՀԱՊԵՏ.— (Հիւրերին, որ կարգով մտնում են) Համեցէք,
համեցէք: (Յոյց տալով Օհանին) Էս էլ մեր Նազիկի փեսացուն
է՝ խընդրեմ ճանաչէք և յարգէք: (Գնում է միւս սենեակը եւ
անմիջապէս վերադառնում՝ Մարթայի եւ Նազիկի հետ՝ որ նո-
րահաւսի ֆողով է. հետ է մտնում նաեւ Շողին: Նազիկին
նսեցնում են Օհանի կողքին):

ՀԻՒՐԵՐԸ (Երգում են).—

Շնորհաւոր, շնորհաւոր,
Սիրուն ա ջիկ, շնորհաւոր,
Էս ծաղիկը ո՛ւմ պիտի,
Բլրուլին էլ վարդ պիտի,
Սիրուն աղջիկ, շնորհաւոր,
Մեր Նազիկը ո՛ւմ պիտի,
Իգիթ աղին եար պիտի,
Երկինքն է կապել կամար,
Գտած էք եարի համար,
Շնորհաւոր, շնորհաւոր,
Սիրուն աղջիկ, շնորհաւոր:

ՕՀԱՆ.— (Բարեկէլով) Շնորհակալ եմ, ձեր տուած պատ-
ուհի համար:

ԱՐՇԱԿ.— (Յանկարծ մտնում է՝ երգելով)

Բ ս գ խուրջինս, տո՛ւր դանակը
Խնձոր կիսեմ, տա՛մ եարիս
Դիլիմ, դիլիմ, դիլիմ, դիլիմ...

ՆԱՀԱՊԵՏ.— Մ... (Ընկնում է Շողիի գիրկը):

ԲՈՂՈՐԸ.— Ինչ պատահեց... Ինչ պատահեց...

ԱՐՇԱԿ.— Առանց փեսի հաբանիք կը լինի՞, չո՞, հա՞...
(Օհան եւ Նահապետ Եփրեմում են: Շողին խկոյն դուրս է
սանում Նազիկին, Մարթան հետեւում է նրանց):

ԱՐՇԱԿ.— Էդ ո՞նց է, որ ամէնքդ հաւաքուել էք, իսկ ինձ
չէք իմաց տւել: Լա՛ւ է խելք արի և ինքս եկայ, չէ՞ հայրիկ:

ՕՀԱՆ.— (Մեկնուի) Ոտքդ կոտրուէր ու չը դա՛լեր (բարձր)
ի հարկէ, ի հարկէ:

ՆԱՀԱՊԵՏ.— Արշակ ջան, չը կարծես, թէ էստեղ մի էն-
պէս բան կար. ո՞չ. հէնց էնպէս հաւաքուել ենք՝ մի քիչ
զրոյց անելու: Մենք հօ ուրիշ միտք չունինք:

ՕՀԱՆ.— (Խիստ) Քեզ ո՞վ կանչեց, այ տղայ... Էս ինչ
ցաւ է. ուր որ գնամ, դու էլ պիտի գա՛ս: Ա՛յ, Նահապետը
քեզ միբզ կը տայ, չաքար էլ կը տայ, ես էլ քիչ յետոյ տուն
կը դամ, ինչ որ ուզես կ'անեմ քեզ համար, միայն թէ հիմա
տուն գնա:

ԱՐՇԱԿ.— Չէ՛, ես էստեղից գնացողը չեմ (Մալապաշիկ
նստում է քեմին մեջքեղը) դա՛լէս գնաց մի ամբողջ տարբ սպա-
սելուց (լալիս է) Ախր ես կնիկ եմ ուզում, կնիկ...

ԲՈՂՈՐԸ.— (Ծիծաղում են):

ՕՀԱՆ.— Մո՛ւսս...

ԱՐՇԱԿ.— Էդ սաղը մի դէսը տուէք. (Մտնան տալիս է
նրան բառը, Արեակը նուագում ու երգում է):

Աղջի, Նազի—ծընգընիմ.

Ես քեզ ասեմ—ծընգընիմ.

Շատ մի՛ վազի—ծընգընիմ.

Դու ինձ սպասիր—ծընգընիմ...

ՀԻՒՐԵՐԸ.— Ծընգընիմ, ծընգընիմ,

Ծընգըն, ծընգըն, ծընգընիմ...

ԱՐՇԱԿ.— Ես քեզ կ'ուզեմ — ծընգընիմ,

Կնիկ կ'առնեմ — ծընգընիմ.

Մեր տուն տանեմ — ծընգընիմ,

Պատուով պահեմ — ծընգընիմ:

ՀԻՒՐԵՐԸ.— Ծընգընիմ, ծընգընիմ,

Ծընգըն, ծընգըն, ծընգընիմ...

ԱՐՇԱԿ.— Քեզ հետ միասին լաւ կ'ապրենք,

Շատ երեսներ կը շարենք,

Տարուայ կիսին մի աղջիկ,
Տարուայ գլխին մի մանչիկ,
ՀԻՒՐԵՐԸ.—Ծընգլըհա՛, ծընգլըհա՛,

Ծընգլը, ծընգլը, ծընգլըհա՛...

ԱՐՇԱԿ.—Ողջ գիւղը հիւր կը կանչենք,
Զուռնա-դօլ կը փչենք,
Կնքըտիւրին քէֆ կ'անենք,
Անունները կը ղենենք.

Օհան, Ոսկան. Կարապետ.

Սիսակ, Միսար, Նահապետ,

Թաթոս, Մաթոս, Մարտիրոս,

Պողոս, Պետրոս, Կիրակոս,

Յուսիկ, Լուսիկ, Գոհարիկ,

Յասմիկ, Աստղիկ ու Զատիկ,

Սերովք, Քերովք, Վարդազար,

Առաքել, Արիստղոմ,

Վառս, Մարո ու Հոռոմ,

Մելքոն, Գասպար, Բաղդասար,

Աստուած տեսաւ. զարմացաւ.

ՀԻՒՐԵՐԸ.—Ծընգլըհա՛, ծընգլըհա՛...

Ծընգլը, ծընգլը, ծընգլըհա՛...

ԱՐՇԱԿ.—Ես կը նստեմ քո կողքին,

Երեխէքքը մեր կողքին,

Սա կ'երգէ, նա կը խաղայ,

Պուճուր աղջիկը կուլայ.

Ճի՛վ, ճի՛վ, ճի՛վ ճի՛վ... (Պարում է)

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Մարթային, որ մտնում է) Հը՛, ի՞նչ պա-
տահեց նազիկին:

ՄԱՐԹԱ.—Ոչի՛նչ, մի քիչ վախեցել է, հիմայ կը դայ:

ՕՀԱՆ.—(Նահապետին մի կողմ փախելով) Հիմի ո՞նց ա-
նենք որ ազատւինք Արշակից:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Լաւ է մի անգամից ամէն բան ասես,
պրծնես: Մարթա, կանչիր նազիկին:

ՄԱՐԹԱ.—(Մօտենալով դրան) Նա՛զիկ:

ՆԱԶԻԿ.—(Իրսից) Գալիս եմ (Ներս է մտնում նորա-
հարսի ֆողով եւ նստում է Օհանի կողքին):

ՕՀԱՆ.—Ուրեմն, Նահապետ ջան, դու իմ խնդիրս ըն-
դրե՞նում ես եւ էս մարդկանց առաջ տալի՞ս ես քո համա-
ձայնութիւնը:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—Ինչպէս որ հրամայում ես. դու մեզ մեծ
պատիւ ես անում:

ՕՀԱՆ.—Դէ՛, որ էդպէս է, տալիս եմ աղջկանդ նշանը:

ՀԻՒՐԵՐԸ.—Շնորհաւոր լինի, ամեն, ամեն, շնորհաւոր:

ԱՐՇԱԿ.—Ձէ՛, չէ՛, ես համաձայն չեմ... Նազիկը իմ
կնիկս է լինելու: Չեմ թողնի որ նշան տաս. Նազիկը իմ
կնիկս է լինելու (Քաշեւում է հօրը, սակայն հիւրերը ետ ետ
մղում նրան):

ՕՀԱՆ.—(Շապ վերցնում է հարսի ձեռքը եւ մի մասա-
նի անցնում մասին) Դէ՛, հիմա թողէ՛ք, արդէն բանը պըր-
ծաւ (Արեակին) Հազար բղաւես, սա իմ կնիկն է:

ՀԻՒՐԵՐԸ.—Ճիշտ է, ճիշտ է, դա Օհանի կնիկն է:

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Նստն է անում որ նուագեն՝ անախորժու-
քիւնը անցանելու համար):

ՀԻՒՐԵՐԸ.—Նորահարսը թո՛ղ պարէ (Բացակացնում են)
Նոր փեսան... Նորահարսը թո՛ղ պարէ... (վերջիններս մի
քիչ յամառում են: սակայն հիւրերը նրանց փախում են պա-
րելու: Երբ հարսն ու փեսան դեմդիմաց են ելնում, հարսը
ֆողը նետում է եւ յայտնում է Շողին: Ամենք զարմանքից
ապշուում են. Օհանը փախնում է՝ ձեռքը դեռ օղին մեջ ցցած):

ՄԱՐԹԱ.—Վո՛յ, կուրանամ ես...

ՕՀԱՆ.—Էս ի՞նչ է... հապա նազիկը ուր է...

ՆԱՀԱՊԵՏ.—(Ցասումով) Էլի՛ էս կնիկը գլխիս օյին հանեց:

ՀԻՒՐԵՐԸ.—Ա՛յ քեզ բան... Մէկի տեղ միւսը... էս
ի՛նչ զարմանք էր... Ա՛յ թէ լաւ բան, հա՛...

ՇՈՂԻ.—Ի՞նչ էք զարմանում, ես մարդ չեմ... Չե՛մ
կարող նշանել: Ի՞նչ անենք, որ առաջին մարդուս թաղել
եմ. իսկ հիմա երկրորդն եմ ուզում:

ԱՐՇԱԿ.—(Որ դեռ նոր է հասկացել իրողութիւնը, ծի-
ծաղից գեսնի վրայ քաւալում է) Հա՛, հա՛, հա՛... հի՛, հի՛, հի՛...

ՇՈՂԻ. (Երգում է) Ես իմ նազիկին խաթից փրկեցի,

Նրա փոխարէն ես նշանեցի:

Նշանածս դեղին-մեղին,

Ով որ տեսնի պատուի լեղին:

Ո՛ւմ էր նա ուզում եւ ո՛ւմը գտաւ,

Արած հաշիւը սխալ դուրս եկաւ:

(Օհանին) Աստ, այ մարդ, ի՛նչ վախեցար,

Ինչո՞ւ եղար լեղապատառ.

Իմ նպատակիս վերջը ես հասայ,

երկար սպասելով՝ քէօփի կնիկ դարձայ:
Դու մոռացիր իմ նազիկին,
նա կ'սպասէ շիրտը ետքին:
Լաւ է ուշ լինի, վերջը նուշ լինի,
նազիկի մարդը սիրած եար լինի:

ԱՐՇԱԿ.— Հա՛... հա՛... հա՛...

ՕՀԱՆ.— (Ձայնացած) Դո՛ւ ինչո՞ւ ես ուրախացել:

ԱՐՇԱԿ.— Ես ախր գիտէ, որ նազիկը ինձ էր սիրում
և ուրիշին չի ուզել: Լսեցիր ի՞նչ ասաց Շողին. — «Լաւ է
ուշ լինի, վերջը նուշ լինի. նազիկի մարդը սիրած եարը լի-
նի», ի՞նչ էդ սիրած եարն էլ ես եմ:

ՕՀԱՆ.— Շա՛ն՝...

ԱՐՇԱԿ.— Իսկի էլ չա՛յ չեմ: Շա՛ն նա է, ով որ խաբւեց.

(Երգում է) Լաւ է ուշ լինի, վերջը նուշ լինի,

նազիկի ետքը Արշակը լինի...

ԲՈՂՈՐԸ.— (Երգում է)

Լաւ է ուշ լինի վերջը նուշ լինի,

ԱՐՇԱԿ.— Նազիկի ետքը Արշակը լինի:

ՕՀԱՆ.— Նազիկի ետքը Օհանը լինի:

ՊԱՐ ՈՒ ՎԵՐՋ

Վ Ա Ր Ա Գ Ո Յ Ր

Գ. Ա Ր Ա Ր

Բեմը ներկայացնում է գիւղական բնանկար: Ձախ կող-
մը աղբիւր, հեռուն՝ լեռներ:

ՏԵՍԻԱ 1

ՍԱԳՕ (Աղբիւրի մօտ նստած՝ երգում է).

Ալակէօզ աչերդ, կամար յօնքերդ,

Զեմ կարող մոռանալ, տարել է սերդ.

Արի՛, ջան, արի՛.

Արի, ջան արի.

Սիրտըս կը վառի:

Ես քեզի սիրեցի, որ ինձ ետք լինիս,

Էրած-վառած սրտիս դիզ ու ճար լինիս,

Նազիկ ջան, սպասում եմ,

Սիրուն ջան, տանջում եմ,

Սնուշ ձայնիդ մեռնիմ:

ՏԵՍԻԱ 2

ՍԱԳՕ ԵՒ ՆԱԶԻԿ

ՆԱԶԻԿ.— (Մտնում է ուրախ) Հաբբա՛ն... (Վազում է
եւ գրկում Սագօին) Դու երկա՛ր սպասեցիր ինձ, Սագօ ջան:
Հեռուից տեսայ՝ ինչպէս տխուր նստած էիր, բայց ձայն չը տուի,
որ «իմ փեսացուն» Արշակը չըլտէ: Էդ չա՛յը ման է գալիս
յետեւիցս, այնպէս որ նազիկ եմ կարողանում գոնէ մի
կարճ ժամանակով թագնուել:

ՍԱԳՕ.— Պէտք է վերջ տալ էդ բոլորին, նազիկ ջան,
զահլաս զնաց թագնուելուց, ուղիւս եմ մարդ տեսնեմ, սրա-
նրա հետ խօսեմ, գործեր ունեմ, իսկ Շողին մօրս ասել է, որ
տանից դուրս չը դամ և ո՛չ ոքի չեքեւամ:

ՆԱԶԻԿ.— Ոչի նչ, Սագօ ջան, իմ խաթէր համար մի օ՛ր էլ
սպասիր: Մօրքուրս խոստացաւ, որ էսօր անպայման կ'աղափեմ
ինձ Ահլակի ձեռքից: Երեկւայ նշանաւորի պատմութիւնը երևի
քեզ պատմած կը լինի նա: Ամբողջ գիշեր ատում եմ՝ Օհանը չէ
քնել. դուրսը ման գալիս է եղել, լուսնկային նայել ու
«ա՛խ» քաշել: Գեղի չնեքն էլ կատաղել եմ և հաջել եմ ամ-
բողջ գիշերը...

ՍԱԳՕ.— (Ծիծաղում է) Դօչա՛ղ կնի՛կ... Լա՛ւ օյին է խա-
ղացել Օհանի գլխին: Հէրդ ի՞նչ է ասում, նազիկ ջան:

ՆԱԶԻԿ.— Եթէ թողնէին՝ հէրս երեկ Շողին ողջ-ողջ կուլ
կը տար. ասում է՝ «Էլի՛ իմ ասածը պիտի լինի. աղջիկս Օհանին
չը տուի, Արշակին կը տամ. էս անգամ էլ չի կարող ինձ
խաբել Շողին»:

ՍԱԳՕ.— Հապա ինչպէ՞ս պիտի անենք:

ՆԱԶԻԿ.— Քեզ պէս իգիթ տղան էլ կը հարցնէ՞ թէ ինչ
պիտի անի. ձի կը նստես, ու կը փախցնես ինձ:

ՍԱԳՕ.— Ճի՛շտ, նազիկ... թէ որ համաձայն ես, էդպէս
անենք:

ՆԱԶԻԿ.— Տեսնենք, եթէ Շողին ուրիշ բան չէ հնարել,
էդպէս կ'անենք:

ԱՐՇԱԿ.— (Դուրսից կանչում է) Հէ՛յ, հէ՛յ... աղջի, ո՞ւր ես...

ՆԱԶԻԿ.— Արշակը... գալիս է... թագնուիր, Սագօ ջան
բայց հեռու չըգնաս, վախենում եմ նրա հետ միմեկի միա-
լուց: Էս մօտերքը թագնու, երբ կանչեմ, կը գաս... (Համ-
բուռումն ցրան) Դէ՛հ, հիմա զնա:

ՍԱԳՕ.— (Հեռանում է):

ՏԵՍԻՒԼ 3

ՆԱԶԻԿ ԵՒ ԱՐՇԱԿ

ԱՐՇԱԿ.—(Երեւում է) Հէ՛, հէ՛, հէ՛... Նազիկ... (Տեսնելով նրան) Դու էլ յոտե՞ղ ես... որ ասացի՛ կը դռնեմ... Արի, եար ջան, արի, մի լաւ պաչ արա ինձ: Հիմա էլ հէրս չէ կարող խանդարել մեզ, արի պաչեմ քեզ (Մօտենում է Նազիկին որ բռնով ջուր է սրսկում դեպի նրա: Արեւիկը աչքերը սրբելով) Բա՛... դու ինձ չե՞ս պաչում:

ՆԱԶԻԿ.—Երբոր պակուենք, այն ժամանակ կը պաչեմ:

ԱՐՇԱԿ.—Ես էլ էդ չեմ ասում, արի պակուենք հէնց հիմա, էս ժամին:

ՆԱԶԻԿ.—Չէ՛, հիմա չեմ ուզում:

ԱՐՇԱԿ.—Հապա երբ:

ՆԱԶԻԿ.—Եկող տարի:

ԱՐՇԱԿ.—Ի՛նչ... էլի՛ մէկ տարի սպասե՛մ... Ո՛չ, ես համաձայն չեմ (Երգում է):

Աղջի, էս ի՞նչ արեցիր,
Թամամ հողիս հանեցիր,
Ինձ նման թաղան տղին
Առանց դանակ մորթեցիր:

Ա՛խ, իմ սիրուն աղանեակս տանջում եմ,
Ամա՛ն, ամա՛ն, այրում եմ,
Ես քո սիրով տանջում եմ:

Ջահէլ եմ, կնիկ չունիմ,
Գիշերը ընկեր չունիմ,
Աստուծ վկայ, սուտ չըկայ,
Քեզնից ուրիշ եար չը կայ:

Ամա՛ն, ամա՛ն, այրում եմ,
Ես քո սիրով տանջում եմ...

(Երգով տարւում է եւ չէն կասում Նազիկի գնալը: Օհանը մտամոլոր ման է գալիս. լսելով Արեւիկի ձայնը, մօտենում է եւ կանգնում նրա ետեւը: Արեւիկը երգը վերջացնելով շուռ է գալիս՝ Նազիկին գրկելու, բայց տեսնում է հօրը: Երկար եւ լուռ նայում են իրար):

ՏԵՍԻՒԼ 4

ԱՐՇԱԿ, ՕՀԱՆ ՅԵՏՈՅ ՇՈՂԻ

ՕՀԱՆ.—(Բռնելով նրա ախանքը) Տանջու՞մ ես... այրու՞մ ես... սիրո՞ւմ ես... Ես քեզ ցո՛յց կը տամ սէրը... (Յետոյ մեղմութեամբ) Լսի՛ր, Արշակ ջան. արի՛ ես քեզ մի քան ասեմ:

ՇՈՂԻ.—(Երեւում է եւ քաղցնում աղբիւրի յետեւը):

ՕՀԱՆ.—Թո՛ղ դու էդ Նազիկին, չե՞ս տեսնում ի՛նչ կոտորուող աղջիկ է, արի փոխենք իրար հետ: Դու տո՛ւր ինձ Նազիկին, իսկ ինքդ վերցրու Շողիին: Նա էլ լաւն է, գիտե՞ս...

ԱՐՇԱԿ.—Չէ՛, չեմ փոխիլ:

ՕՀԱՆ.—Քեզ համար մէկ չէ՞, ով որ լինի կնիկդ: Դէ, լաւ, դու ինձ տուր Նազիկը, իսկ ես քե՛զ տամ Շողիին և մեր կապոյտ քուռակը:

ԱՐՇԱԿ.—(Թափահարելով գլուխը) Չէ՛, չեմ ուզում:

ՕՀԱՆ.—Չախմախի քարն էլ հետը կը տամ, էն որ կրակ է հանում:

ԱՐՇԱԿ.—Հը՞... Հախմախի քա՞րը... (Տասանելուց յետոյ) Չէ, ուզում չեմ:

ՕՀԱՆ.—Դէ, լաւ էս մենդալն էլ վրան կը տամ:

ԱՐՇԱԿ.— Ուզում չեմ:

ՕՀԱՆ.—Մի էս յիմարին մտիկ արէք, ես սրան մեղալս տամ և սա էլ նա՞զ անի... Ուզածս էլ ի՛նչ է, մի ինչոր գիւղացի աղջիկ: Ա՛յ շա՛չ, դու գիտե՞ս թէ Շողին ինչ կնիկ է. նրա նման կնիկ բնաւ չի գտնուիլ: Շողին էնպէս լաւն է որ...

ՇՈՂԻ.—(Դուրս գալով եւ կամացուկ քելից բռնելով) Ի հարկէ, եթէ լաւ չը լինէի, հետո չէիր նշանուիլ, Օհան ջան:

ՕՀԱՆ.—(Վեր ցատկելով) Կորի՛ր... Կորի՛ր, սատանայ... էնքա՛ն աներես ես, որ հետո էլ խօսում ես:

ՇՈՂԻ.—Ինչո՞ւ չը խօսեմ, ամբողջ կեանքը մուռջ չե՞նք անցկացնելու:

ՕՀԱՆ.— Ի՛նչպէս թէ ամբողջ կեանքը անցկացնելու. ի՛նչ ես խօսում, ա՛՛ կնիկ:

ՇՈՂԻ.— Չեմ իմանում, թէ դու ի՛նչիցս ես դժգոհ, Օհան ջան: Իսկ ես, եթէ ուզում ես ճիշտ իմանալ, շատ ուրախ եմ, որ քու նշանածն եմ (Երգում է):

Հանգիստ եղիր, Օհան ջան,
Ես կը սարքեմ ամեն բան,
Հէնց էսօր կը պսակենք,
Ուրախ հարսանիք կը սարքենք,
Մի բարձի կը ծերանանք,
Կը վայելենք հանգիստ կեանք:

ՕՀԱՆ.— Հանաքը մէկ կը լինի,
Անհամուժեան չեն հասցնի.
Ձեռք վերցրու զու ինձանից,
Մի՛ խօսիր էլ նշանից:
Դու ինձ գլխից հանեցիր,
Զօրով վզիս կապեցիր:

ՇՈՂԻ.— Ես հօ քեզ մօտ չեմ եկել,
Դո՛ւ ես եկել, ինձ զրտել,
Էս մատանին տուցիր,
Մարդկանց մօտ նշանեցիր,
Հիմա ո՞նց ես յետ կանգնում,
Ու ինձ խայտառակ անում:

ՕՀԱՆ.— Ա՛՛ կնիկ, գլխիս ցաւ դարձար,
Խարէութեամբ կնիկ դարձար
Զակօնով մեծ սլաղիօզ է.
Սրա պատիժը շատ ստրօգ է,
Ում կ'ուզես զու հարցրու,
Ինձանից զու ձեռք վերցրու:

ՇՈՂԻ.— Ես վախեցող պտուղ չեմ,
Քեզ մի պայման կը դնեմ.
Նազիկից զու ձեռք վերցրու,
Տղիդ էլ խօսք հասկացրու.
Փաստփուսէդ քաշեցէք,
Նազիկին հանգիստ թողէք:

(Խօսում է) Հիմա հասկացա՞ր ինչ է ուզածս:

ՕՀԱՆ.— Որ էդպէս է, աչքդ կը հանեմ ու կը մնամ էս
տեղ մինչեւ որ Նազիկին առնեմ:

ՇՈՂԻ.— Դէ լաւ, դու ալ խօսքը ասացիր, հիմա դո՛ւ գի-
տես քո բանը: Բայց ես էլ իմ գիտեցածը կ'անեմ. (Լաւում է գեղ-
ջուկներէ եւ գեղջկուհիներէ երգի ձայներ. Նազիկն էլ նրանց
հետ է, մտնում են: Նազիկին մի կողմ փախելով) Սաղօն ո՞ւր
է, Նազիկ ջան:

ՆԱԶԻԿ.— Էստեղ, մօտերն է, քարերի յետեւ թաքնուած է:

ՇՈՂԻ.— Արի՛, ինչ որ քեզ սովորեցնեմ, զնա՛ նրան
պատմիր ու ասա, որ լաւ կատարէ (Տանում է նրան խորք,
կամացուկ պատմում է եւ Նազիկը հեռանում է):

ՏԵՍԻԼ 5

ՇՈՂԻ, ՕՀԱՆ, ԱՐՇԱԿ, ԳԻՒՂԱՅԻՆՆԵՐ ԵՒ ՎԵՐՋԸ

ՆԱԶԻԿ ԵՒ ՍԱԳ

ԳԻՒՂԱՅԻ.— Բարով, քէօ՛վա Օհան, չնորհաւ որ լինի
նշանդ...

ՕՀԱՆ.— Ո՛հ, էդպէս բան չը կայ, ես նշան-մշան չեմ
ճանաչում, երէկանք խարէութիւն էր...

ՇՈՂԻ.— Խարէութիւն է, թէ ո՛չ, չը գիտեմ. միայն
գիտեմ որ քո կնիկը պիտի լինիմ, պրծաւ զնաց: (Ներում է):

Ես իմ եարինն եմ, օ՛յ, օ՛յ,
Օհանինն եմ, օ՛յ, օ՛յ, օ՛յ...
Քէօնվի կնիկ կ'ուզէի,
Ուրիշ մարդ էլ չուզէի:
Էլի՛ եարինս եմ, օ՛յ, օ՛յ, օ՛յ,
Օհանինն եմ, օ՛յ, օ՛յ, օ՛յ...
Երէկ տեց մատանի,
Նշանը յետ չը կանգնի,
Էլի՛ եարինս եմ, օ՛յ, օ՛յ, օ՛յ,
Օհանինն եմ, օ՛յ, օ՛յ, օ՛յ...
Էս գիշեր մենք կը պսակենք,
Ձեզ էլ զօնադ՝ կը կանչենք,
Էլի՛ եարինս եմ, օ՛յ, օ՛յ, օ՛յ,
Օհանինն եմ, օ՛յ, օ՛յ, օ՛յ...

ՕՀԱՆ.— Լսէ՛ք, տեսէ՛ք, թէ Աստուած կը սիրէք, ինչե՞ր է
ասում, կարծես ինք արդէն մարդու զնաց, ձեզ էլ հարսանիքի
է կանչում:

ՇՈՂԻ.— Էլ ի՞նչ ունինք մտածելու. չէ՞ որ ես և դու
էդպէս վճռեցինք:

ՕՀԱՆ.— (Ներում ձեռքով գլխին տալով) Վա՛յ, վա՛յ... Էս
ի՞նչ խաթայի մէջ ընկայ... Ա՛յ յիմար մարդ, եկար տղիդ պը-
սակելու, ինքդ ինչո՞ւ մէջը ընկար կոտորած դպալի նման...
Ա՛յ, թէ տեղն է...

Մի ԳԻՒՂԱՅԻ.— Ինչ-որ զինուոր է դալիս... զինուոր չէ
ստրախիկ է... չէ՛, չէ՛ զինուոր է:

ՄԻ ՈՒՐԻՇԸ.— Արդեօք ո՞վ է, ինչո՞ւ է գալիս...

ՍԱԳՕ.— (Մտնում է՝ գլխարկը աչկերին իջեցրած, որպեսզի չը նայեն: Նազիրը եւս գալիս է: Սագօն ձայնը փոխելով երգում է).

Ո՞վ է ձեր մէջը,
Սէլսկի ստարշինա,
Բերած հրամանըս,
Թող շուտ առնի նա:

ՕՀԱՆ.— (Մտնելով եւ ուղղելով կրծքին կախւած շը-
ֆանտանը եւ պատուի կենցաղով)

ՍԱԳՕ.—
Էդ ես եմ, որ կամ:
Ուէզդինի նաշաւիկ
Կանչում է ձեզ իսկոյն,
Ձեզ յանձնելու ոսկէ խաչ,
Հրաման կայ բարձրագոյն:

ՕՀԱՆ.—
Ձին էլ ստացայ,
Տեսէ՛ք՝ ի՞նչ պատիւ,
Պրիստաւ դարձայ,
Տեսէ՛ք՝ ի՞նչ պատիւ:

ԲՈԼՈՐԸ.—
Ձին էլ ստացաւ,
Տեսէ՛ք՝ ի՞նչ պատիւ,
Պրիստաւ դարձաւ,
Տեսէ՛ք՝ ի՞նչ պատիւ:

ՍԱԳՕ.—
Ո՞վ է ձեր մէջը
Օհանի տղան,
Նրա համար էլ
Բերած եմ հրաման:

ԱՐՇԱԿ.— (Առաջ գալով եւ ինքզինքը շփելով՝ աս ծի-
ծաղաւորձօրէն)

ՍԱԳՕ.—
Էդ ես եմ, որ կամ,
Ի պատիւ իւր հօրը
Կը ստանայ եւ որդին,
Ուրեղանիկ, կամ ստրամնիկ
Կամ ղեւեաւանիկի չին:
Ուէզդինի նաշաւիկը
Յարգելի Արշակին
Իւր սիրուն աղջիկը,
Կ'ուզէ տալ որպէս կին:

ԱՐՇԱԿ.—
Կին էլ ստացայ,
Տեսէ՛ք՝ ի՞նչ պատիւ,
Ստրպմնիկ դարձայ,
Տեսէ՛ք ի՞նչ պատիւ:

ԲՈԼՈՐԸ.—
Կին էլ ստացաւ,
Տեսէ՛ք՝ ի՞նչ պատիւ,
Ստրամնիկ դարձաւ,
Տեսէ՛ք՝ ի՞նչ պատիւ:

ՕՀԱՆ.— (Պատիւ կենցաղով) Չորաւի ժէլաի վաշի բլա-
գարուհիէ, նաշաւիկի հրամանը ինձ համար զակօն է: Էս բո-
պէին կը գնամ, խուրջինս կը կապեմ ու որդուս հետ միասին
ճանաչայ կ'ընկնեմ: Դէ՛հ, տղերք, աղջիկներ, մնաք բարով:
Արշակ արի գնանք:

ԱՐՇԱԿ.— Հապա նազիրը...

ՕՀԱՆ.— Յիմար, քեզ նաշաւիկը իւր աղջիկն է տալիս և
քո աչքը դեռ նազիրի վրայ է մտնում... դիտե՛ք ում փե-
ռան ես լինելու: Ուէզդինի նաշաւիկին:

ՇՈՂԻ.— Ուրեմն մեր աղջիկն էլ չէ՞ք ուզում, էլի՞: Լսում
էք, հէ՛յ մարդիկ, Օհանն ու Արշակը նազիրից ձեռք են վեր-
ցնում:

ՕՀԱՆ.— Հերի՛ք է՛ ինչ մենք մի տարի ման եկանք ձեր աղ-
ջրկան ետեից, հիմա պահեցէք նրան ուրիշի համար, Արշակ,
գնանք:

ՇՈՂԻ.— Սպասի՛ր, սպասի՛ր, (բռնելով պոչից) էդ ո՞ւր
ես գնում, առանց ինձ: Ես քո ծաղրի առարկան եմ, ի՞նչ որ էդ-
պիսի խաղեր ես խաղում հետս: Դու իմ ձեռքից ո՞ւր կը փախ-
չե՞ս, ո՞ւր որ գնաս, յետեիցդ կը գամ, էդ մէկը լաւ իմացիր:

ՕՀԱՆ.— Ա՛յ ժողովուրդ, էսպիսի բան տեսել էք, որ
կնիկը զօռով մարդու գնայ: (Շողիին) Ես քեզ չեմ ուզում,
չե՛մ ուզում և չե՛մ ուզում (ուզում է գնալ):

ՇՈՂԻ.— (Բռնում է նրա քեից եւ երգում է)

Եար ջան, մենակ մի գնալ,
Շողին տըխուր կը մնայ.
Ես իմ եարինն եմ, Օ՛յ, Օ՛յ, Օ՛յ.
Օհանինն եմ, Օ՛յ, Օ՛յ, Օ՛յ...
Էս ի՞նչ բախտի ես հասայ.
Պրիստաւի կնիկ էլ դարձայ.
Էլի եարինն եմ, Օ՛յ, Օ՛յ, Օ՛յ.
Օհանինն եմ, Օ՛յ, Օ՛յ, Օ՛յ...

ՕՀԱՆ.— (Յանկարծ խլում է ձեռքը եւ Օհանի հետ փախ-
չում):

ՇՈՂԻ.— (Նսեւից) Էդ ո՞ւր... էդ ո՞ւր ես փախչում, Օ-
հան ջան, սպասի՛ր, ես է՛լ եմ գալիս... հա՛, հա՛, հա՛...
(Բոլորը ծիծաղում են) Դէ՛հ, հիմա կարող ես հանգիստ լինել,

Նազիկ ջան, ա՛յ, էսքան մարդկանց ներկայութեանը նրանք հրաժարեցին քեզնից: Թող զնան հիմա նաչալնիկին աղջըկանն առնեն. դու էլ քեզ համար հանգիստ կարող ես Սազօի հետ նշանւել: Տղերք, աղջիկներ, Սազօն մեր մէջն է և դուք չէք ճանաչում:

ՍԱԳՕ.—(Հանում է գլխարկը, բոլորը հանաչում են հետզհետե):

ԳԻՒԴԱՅԻՆԵՐ.—Սազօն... Սազօն է եղել... Ա՛յ քեզ բան... Ո՞նց եղաւ՝ չը ճանաչեցինք... Բարով, Սազօ ջան, Սազօ... Սազօ, բարով ես եկել (Սազօն զինուորի պէս պատասխանում է):

ՇՈՂԻ.—Հիմա էլ թագցնելու բան չկայ, Սազօ ջան և Նազիկ ջան, կարող էք ամենքին պարզապէս ասել, որ դուք սիրում էք միմեանց: Մօտեցի՛ր, Նազիկ ջան, մի՛ ամաչիր, նշանաւորի փոխարէն խօսք տւէք էստեղ՝ ամէնքի առաջ, որ սիրում էք իրարու և պիտի ամուսնանաք:

ՍԱԳՕ.—Ես խօսք եմ տալիս:

ՇՈՂԻ.—(Նազիկին) Իսկ դո՞ւ:

ՆԱԶԻԿ.—(Պատասխանի փոխարէն պարզում է իւր ձեռքը Սազօին):

ՇՈՂԻ.—Քանի որ էդպէս է, համբոյրեցէք բոլորի ներկայութեանը, որ միմեանց արժանանալու նշանը լինի: (Սազօն եւ Նազիկը համբուրում են) Է՛հ. թող Աստուած օրհնէ ձեզ: (Համբուրում է Նազիկին): Շնորհաւոր լինի, Նազիկ ջան, վերջը քո մուրազին հասար:

ՆԱԶԻԿ.—Քո շնորհիւ միայն, մօրքոյր ջան:

ԲՈՂՈՐԸ.—Շնորհաւոր լինի... Աստուած օրհնէ ձեզ...

Անփոշման լինիք...

ՄԻ ԳԻՒԴԱՅԻ.—Գալիս են ձերոնք, գալիս են...

ՇՈՂԻ.—Խնդրեմ շտապով մի շնորհաւորական երգէք:

ԲՈՂՈՐԸ (Երգում են) Շնորհաւոր, շնորհաւոր,
Սիրուն աղջիկ շնորհաւոր,
էս ծաղիկը ո՞ւմ պիտի,
Բլբուլին ալ վարդ պիտի,
Մեր Նազիկը ո՞ւմ պիտի,
Իզիթ տղին եար պիտի,
Երկինք կապել է կամար,
Գտած էք իրար համար.
Շնորհաւոր, շնորհաւոր,
Սիրուն աղջիկ, շնորհաւոր:

ՏԵՍԻԼ Ե

ՆՈՅՆՔ, ՕՀԱՆ, ԱՐՇԱԿ, ՆԱՀԱՊԵՏ ԵՒ ՄԱՐԹԱ.

ՆԱՀ.—(Եզրը ընդհատելով) Սպասեցէք, սպասեցէք.—Էս ի՞նչ է, չեմ հասկանում... էս ինչե՛ր էք անում:

ՇՈՂԻ.—Ի՞նչ պիտի անենք, աղջկանդ իսկոյն և ետ նշանեցինք և պրծաւ-դնաց:

ՆԱՀ.—Ինչպէ՞ս թէ՛ նշանեցիք... Ո՞վ է էս տղան...

ՍԱԳՕ.—Ձե՞ս ճանաչում ինձ, հայրիկ, քո հարեւանի տղան՝ Սազօն եմ, մոռացե՛լ ես:

ՆԱՀ.—(Ձարմացած) Սազօն...

ՄԱՐԹԱ.—(Մասը կծելով) Վո՛յ կուրանամ ես...

ԱՐՇԱԿ.—Վե՛րջը՝ ո՞վ է ում հետ նշանում:

ՇՈՂԻ.—Քեզ համար միևնոյնը չէ՞, ա՛յ յիմար, դու զնա նաչալնիկի աղջիկն առ: Ը՛հ, ձիւնը էդ սարսաղ գլխիդ:

ՆԱՀ.—Է՛լի էս կնկան օյինն է... Հապա նաչալնիկից եկած գինուորը ո՞ւր է.

ՇՈՂԻ.—Ի՛նչ գինուոր, ի՛նչ նաչալնիկ... էստեղ էդպիտի մարդ չըկայ, մենակ Սազօն է եկել էստեղ, էն էլ արդէն նշանեց աղջկանդ հետ:

ՆԱՀ.—Ես համաձայն չեմ... Ես չեմ տւել իմ հայրական օրհնութիւնս: Եթէ Օհանին կամ Արշակին չեմ տւել աղջիկս, ո՛չ ոքին էլ չեմ տալ:

ՇՈՂԻ.—Դրանք երկուսով էլ այսքան մարդկանց առաջ հրաժարեցին Նազիկից:

ՕՀԱՆ.—(Հառաչանքով) Հապա էսպիտի բան կը լինի՞...

ՇՈՂԻ.—(Յաղթականօրէն) Կը լինի, հապա չի՞ լինի: Եթէ նշանը տալուց յետոյ կինը թողնել-փախչելը կը լինի, է՛ս էլ կը լինի:

ՄԱՐԹԱ.—Վո՛յ... կուրանամ ես...

ՆԱՀ.—Ա՛խ Շողի, վա՛խ, Շողի, թէ մի թագուն տեղ ձեռք կ'ընկնես, էն ժամանակ կը տեսնես, թէ ի՛նչ կ'անեմ քեզ...

ՇՈՂԻ.—Սխորժակդ քեզ պահիր, փեսայ ջան:

ԱՐՇԱԿ.—Ուրեմն՝ վերջը ի՛նչ եղաւ...

ՇՈՂԻ.—Ձո՛ւ ու ցա՛ւը կերպարանքիդ եղաւ. է՛ն եղաւ, ինչ որ արդէն պէտք էր լինէր:

ՕՀԱՆ.—Իսկ նաչալնիկի մօտ զնա՞լը, իսկ խա՞չը... պրիստալի պաշտօնը...

ՇՈՂԻ.—(Ափին փչելով) Փռւ՛ւ... Թռա՛ւ, երկինք համ-
բարձա՛ւ:

ՕՀԱՆ.—Վա՛յ, Արշակ ջան, էստեղ էլ էս անպիտանը մեզ
խաբեց...

ՆԱՀ.—Էդ էլ Շողիի սարքած բանն է:

ՇՈՂԻ.—Այ քեզ նորութիւն, դէ ի հարկէ իմ սարքած
դործն է: Մի՞թէ ես քեզ չէի ասում թէ՛ չեմ թողնի, որ
աղջիկդ ուրիշին տաս:

ՕՀԱՆ.—Գնանք... դնանք, Արշակ ջան, էստեղ էլ
մենք դործ չունինք:

ԱՐՇԱԿ (Երգում է) Գլխիս օյին բերեցին

ՕՀԱՆ.— Հարսիս ձեռքից խլեցին,
Մեղալով քէօփլին թողած,

ՄԻԱՍԻՆ.— Գնաց՝ առաւ խոզարած,
Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ...

ՕՀԱՆ.— Էդ էլ լաւ է, այ տղայ,
Մեղատորը ես եղայ:

ԲՈՒՈՐԸ.— Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ...

ԱՐՇԱԿ.— Ախր ո՞վ է իմացել,

Որդուց հարսնացուն խլել:

ԲՈՒՈՐԸ.— Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ...

ՕՀԱՆ.— Սխալմունք էր, որ եղաւ,

Աղջիկը շատ դիւր եկաւ:

ԲՈՒՈՐԸ.— Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ...

ԱՐՇԱԿ (Միասին) Մինչ խում էին իրարից

ՕՀԱՆ Փախցրին մեր քթի տակից,

ԲՈՒՈՐԸ.— Վա՛, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ...

ԱՐՇԱԿ (Միասին) Երբեք չենք խաբուել էսպէս,

ՕՀԱՆ Ո՛չ դու ստացար ո՛չ էլ ես:

ԲՈՒՈՐԸ.— Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ...

ՇՈՂԻ.— Լաւ է ուշ լինի,

Վերջը նուշ լինի,

Նազիկի մարդը

Սիրած եար լինի:

(ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՐԳ ԵՒ ՊԱՐ)

ՎԱՐԱԳՈՅՐ

ԹԱՏԵՐԱՑԱՆԿ
Պ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Ա. ՊՈԼԻՍ, ՉԱՐԾԱՒԱԾՈՒԹՅԱՆ ԹԻՒՆ 32

ԿՍՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

	Դրուշ
Աւագակաց, Մ. Պէշիկթաշեան	10
Երկր Բաջաց, Մ. Պէշիկթաշեան	10
Զաւլալլըն, Եր. Օտեան	10
Պաշտօնա խորմալ է, Ք. Ժպտունի	5
Թեկնածուներ, Ա. Փանոսեան	30
Գիշերադպեան, Շիշմանեան	30
Երկու խուլեր, Մոլիէն	15
Թիք-թաք	7,50
Ասիացի Սափրիչը, Յ. Պապեան	15
Սատանան, » »	7,50
Երանոս աղբար, Տ. Փափաղեան	10
Սև թէ ճերմակ	
Վճռական ձախտամարտ	} Ք. Ժպտունի. . 25
Ինչպէս կը պարեն	
Զորս Սալորները	
Բարեւոյնը, Հ. Աղաաեան	30

ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գարունին Սիրտը, Վ. Թոթովեց	30
Սալոմէ, Օսկար Ոււայտ	25
Անդրանիկ, Ա. Շիտանեան	30
Արտակ, Մահ Կեսարու, Սաւուղ, Վահէ, Վահան	
Մամիկոնեան, Բրուտոս, Կոռնակ, հատը	30
Աւարայրի Արծիւ, Ս. Բիւրատ	30
Հեթում Սաւաջին, Գ. Թէլլալեան	30
Հին Սատուածներ, Լ. Շանթ	100
Համէլէթ, Շէյքսպիր 1922	50
Օթէլլօ » 1922	60

